

Kultur- och fritidsnämnden

Tjänsteskrivelse - Yttrande över motion från Sverigedemokraterna (SD) – Enprocentregeln vid investering av konst

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden fastställer yttrandet över motionen och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Ärendet i korthet

Motionen Enprocentregeln vid investering av konst (24KS376) har kommit in till Gävle kommun. Kommunstyrelsen har begärt ett yttrande från kultur- och fritidsnämnden i ärendet och därför skickat förslaget genom remissmissiv till kultur- och fritidsnämnden som får tillfälle att yttra sig. Beslut fattas sedan i kommunfullmäktige.

Motionen föreslår

1. Att Gävle kommun slopar, den av kommunfullmäktige fattade, enprocentregeln vid investering av konst i samband med ny- eller ombyggnation.
2. Att uppdra åt kultur- och fritidsnämnden att genomföra en grundlig inventering av kommunens egenägda konstsamling.

Livsmiljö Gävles motivering och bedömning

Propositionen *Politik för gestaltad livsmiljö* godkändes av riksdagen 2018 (Prop. 2017/18:110). Där konstateras det att arkitektur, konst, form och design har avgörande betydelse i samhällsbygget, eftersom den gestaltade livsmiljön påverkar alla människor i deras vardag.

Begreppet gestaltad livsmiljö är såväl ett synsätt som den fysiska miljön i sig. Begreppet utgår från en helhetssyn på formandet av våra livsmiljöer, där arkitektur, form, design, konst och kulturmiljö är ett sammanhållet område med människan som utgångspunkt. Målet är att stärka frågornas genomslag i samhället och därmed bidra till en långsiktigt hållbar och väl gestaltad livsmiljö. Att gestalta en hållbar livsmiljö handlar om att organisera komplexa och ibland motstridiga intressen till en helhet.

Gävle är en stad som utvecklas och förändras. Ett rikt och varierat kulturutbud som speglar historia och samtidigt ökar platsens attraktion samt bidrar till framtidstro och en god livskvalitet. Genom ett rikt och varierat kulturutbud främjas upplevelser, social hållbarhet, bildning, integration och delaktighet. Kulturen blir en motor i kommunens utveckling. Närvaron av bildkonst och gestaltad livsmiljö är en vital demokratisk del av det offentliga rummet eftersom dessa områden når ut och engagerar så många invånare.

Kultur- och fritidsnämnden

- Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för de offentliga konstnärliga enprocentsgestaltningarna inom Gävle kommun och följer *Policy för den offentliga konsten i Gävle (dnr 19KFN77-4)*. Enprocentregeln tillämpas vid all nybyggnation och tillbyggnad över tio miljoner. Summan räknas årligen upp enligt KPI.
- Det ekonomiska läget har bromsat nybyggnationen och således redan bromsat också de konstnärliga gestaltningarna. I dagsläget arbetar Gävle Konstcentrum aktivt med fyra projekt: Sörby IP, Hagaströms skola, Klintbergsparken och Magasinsområdet. Två nya projekt, Åbygebyskolan och Fridhemsskolan, planeras till 2026.
- Den offentliga konsten är en konstform som når alla. Den tar plats i det offentliga rummet, där många rör sig och är tillgänglig alla tider på dygnet. Den ger estetiska upplevelser och skänker trygghet och trivsel. Den offentliga konsten gör platser och städer mer attraktiva och bidrar till den lokala identiteten och öppna samtalet.

Gävle kommun har en rik och omfattande konstsamling. Samlingen etablerades under 60-talet och innehåller cirka fyratusen verk. Konsten är utplacerad på kommunens arbetsplatser och offentliga miljöer. Gävle Konstcentrum förvärvar årligen konst till samlingen. Utöver inköpens finansiella och folkbildande effekt internt i kommunen, bidrar inköpen till att synliggöra Gävle Konstcentrum och Gävle kommun på den nationella konstscenen. Inköp av konst från svenska kvalitetsgallerier och konstnärer stärker Gävle Konstcentrums och Gävle kommuns varumärke. I förlängningen ger detta Gävle Konstcentrum bättre förutsättningar att producera utställningar och planera programverksamhet. Gävle Konstcentrum blir en plattform att räkna med bland de större och kanske mer namnkunniga konsthallarna.

- Inköpen följer *Riktlinje för inköp till kommunens konstsamling (LG-STY-7341-v.3.0)*
- 2024 (budget 300 000 SEK) har Gävle konstcentrum köpt in tretton konstverk fördelat över tio konstnärer, varav tre av dem är kopplade till Gävles konstscen då det är viktigt att stödja det lokala professionella konstnärslivet i enlighet med *Kulturpolitiska programmet Gävle kommun*.
- Intäkt för utlån (kommunen internt) av samlingen 2023 var 215 000 SEK och 2022 216 000 SEK.
- Sedan våren 2024 pågår en genomlysning, inventering och analys av samlingen. Arbetet syftar till att lyfta kulturarvets betydelse och ge invånarna i Gävle en större tillgång och delaktighet i det vi äger tillsammans. Andra viktiga frågor i detta arbete är: Vad saknar vi i samlingen? Driftskostnad? Digitalisering?

Gävle Konstcentrum är sedan några år tillbaka sammankallande för samarbete inom det politiska området Gestaltad livsmiljö. Tillsammans med kommunerna Sandviken, Söderhamn, Ovanåker och Hudiksvall träffas vi regelbundet för dialog. Kommunerna utbyter information och erfarenheter kring det offentliga

Kultur- och fritidsnämnden

rummet, kultur, enprocentregeln och stadsmiljö. Hur vi arbetar med dessa frågor och vad vi kan lära oss av varandra är centralt i detta projekt. Gemensamt delar och samlar deltagande tjänstepersoner från både det tekniska området och konst- och kulturområdet kunskap som kan implementeras i våra verksamheter.

På samma sätt fungerar inköpen till samlingen. Gävle Konstcentrums kontakt med olika aktörer på bildkonstscenen, runtom i landet, stärker Konstcentrums position som kulturbärare och god representant för det demokratiska samtalet. I arbetet med Gestaltad livsmiljö, enprocentregeln och konstsamlingen investerar Gävle kommun i ett vidsträckt nätverk av lokala och nationella ambassadörer. Det är ett komplext och mångfasetterat arbete som är till gagn för hela kommunen och alla dess medborgare.

Sammanfattat bedömer Livsmiljö Gävle att enprocentregeln positionerar Gävle som en viktig kulturstad och går i linje med den nationella politiken inom området Gestaltad livsmiljö. Livsmiljö Gävle konstaterar att inventering av kommunens samling är ett arbete som redan har inletts.

Jan Stene
Chefsintendent Gävle Konstcentrum

Beslutsunderlag

Missiv, dnr 24KFN164-1

Motion, dnr 24KFN164-2

Tjänsteskrivelse - Yttrande över motion från Sverigedemokraterna (SD) –
Enprocentregeln vid investering av konst

Beslutet ska skickas till
Kommunstyrelsen